

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Tvarosloví II. – slovesa
Anotace	Pracovní listy k zopakování a procvičení učiva o slovesech.
Autor	Mgr. Iva Paděrová
Jazyk	Český jazyk
Očekávaný výstup	Žák si zopakuje a procvičí učivo o slovesech.
Třída	5.

Tvarosloví II. - slovesa

1. Vysvětli pojem „slovesa“: _____

2. Napiš alespoň 5 sloves, která vyplývají z obrázku:

---

3. Vypiš 5 sloves z vyjmenovaných slov (kromě L): _____

---

4. Doplň celé cvičení:

Na pol_ch v ob_l_ žij_ s_sl_. Přem_sl krmí holub_ kousky rohl_ků. S_korkám také dává do krm_tka dro_ky. V_lezl na kom_n v_škové budov_. Ři_ se radam_ paní uč_telky z vaší škol_. V_ndej z kaps_ l_stky. Sm_te vstoupit jen se vstupenkam_ s po_p_s_ vedení f_rm_. V_střel_l z luku š_p_. M_rek s_ opatřil dvě gum_. Přej_ ti hodně zdrav_. Dal s_zel_ do pus_.

5. Vypiš 3 zvrtná slovesa: _____

Vypiš 1 složený slovesný tvar: _____

Vypiš 1 jednoduchý slovesný tvar: _____

Vypiš 1 infinitiv: _____

6. Vypiš sloveso z druhé věty a vyčasuj je v přít. čase, č.j. a č.mn.:

1.os., č.j. _____ 1.os., č.mn. _____

2.os., č.j. _____ 2.os., č.mn. _____

3.os., č.j. _____ 3.os., č.mn. _____

7. Urči u sloves (slovesa jsou z 1. cvičení):

kategorie	osobu	číslo	čas
sloveso			
žij_			
v_střel_l			
přej_			

8. Vypiš postupně všechna slovesa z vyjm. slov po L a dej je do příslušného tvaru:

INFINITIV	OSOBA	ČÍSLO	ČAS	ZPŮSOB	TVAR
	2.	mn.	---	rozk.	
	2.	j.	min.	ozn.	
	1.	mn.	---	rozk.	
	3.	j.	přít.	podm.	
	3.	j.	přít.	ozn.	
	1.	mn.	bud.	ozn.	

9. Ze sloves z infinitivu utvoř všechny tvary rozkazovacího způsobu:

INFINITIV   2. OS., Č. J.   1. OS., Č. MN.   2. OS., Č. MN.

PŘINÉST	_____	_____	_____
ZAPLATIT	_____	_____	_____
MLČET	_____	_____	_____
BRÁNIT SE	_____	_____	_____
NAPSAT	_____	_____	_____
BÝT	_____	_____	_____

10. Napiš v osobě a čísle uvedených v závorce:

Musíš mnoho vědět, abys poznal, jak málo víš. (1. os., č. mn.) _____

Střádej, abys mohl být štedrý. (2. os., č. mn.) _____

Nepřivýkejme špatnému, abychom nemuseli odvykat. (2. os., č. j.) _____

Tvarosloví II. – slovesa - řešení

1. Vysvětli pojem „slovesa“: jsou slova, která vyjadřují děj neboli činnost (psát), stav (ležet) nebo změnu stavu (žloutnout).

2. Napiš alespoň 5 sloves, která vyplývají z obrázku:

Individuální řešení.

3. Vypiš 5 sloves z vyjmenovaných slov (kromě L): být, bydlet, mýt, myslit, mýlit se, mýtit, zamykat, smýkat, dmýchat, nachomýtnout se, klopýtat, třpytit se, zpytovat, pykat, pýřit se, čepýřit se, usychat, syčet, sypat, výt, výskat, zvykat, žvýkat, nazývat se.

4. Doplň celé cvičení:

Na polích v obilí žijí sysli. Přemysl krmí holuby kousky rohlíků. Sýkorkám také dává do krmítka drobků. Vylezl na komín výškové budovy. Říd se radami paní učitelky z vaší školy. Vyndej z kapsy lístky. Smíte vstoupit jen se vstupenkami s podpisy vedení firmy. Vystřelil z luku šipy. Mirek si opatřil dvě gumy. Přeji ti hodně zdraví. Dal si zelí do pusy.

5. Vypiš 3 zvrtná slovesa: říd se, opatřil si, dal si.

Vypiš 1 složený slovesný tvar: smíte vstoupit.

Vypiš 1 jednoduchý slovesný tvar: žijí, krmí, dává, vylezl, říd se, vyndej, vystřelil, opatřil si, přeji, dal si.

Vypiš 1 infinitiv: vstoupit.

6. Vypiš sloveso z druhé věty a vyčasuj je v přít. čase, č.j. a č.mn.:

1.os., č.j.	krmím	1.os., č.mn.	krmíme
2.os., č.j.	krmíš	2.os., č.mn.	krmíte
3.os., č.j.	krmí	3.os., č.mn.	krmí

7. Urči u sloves (slovesa jsou z 1. cvičení):

kategorie sloveso	osobu	číslo	čas
žijí	3.	mn.	přít.
vystřelil	3.	j.	min.
přeji	1.	j.	přít.

8. Vypiš postupně všechna slovesa z vyjm. slov po L a dej je do příslušného tvaru:

INFINITIV	OSOBA	ČÍSLO	ČAS	ZPŮSOB	TVAR
slyšet	2.	mn.	---	rozk.	slyšte
blýskat se	2.	j.	min.	ozn.	blýskal ses
polykat	1.	mn.	---	rozk.	polykejme
plynout	3.	j.	přít.	podm.	plynul/a/o by
plýtvat	3.	j.	přít.	ozn.	plýtvá
vzlykat	1.	mn.	bud.	ozn.	budeme vzlykat

9. Ze sloves z infinitivu utvoř všechny tvary rozkazovacího způsobu:

INFINITIV	2. OS., Č. J.	1. OS., Č. MN.	2. OS., Č. MN.
PŘINÉST	přines	přinesme	přineste
ZAPLATIT	zaplat'	zaplaťme	zaplaťte
MLČET	mlč	mlčme	mlčte
BRÁNIT SE	braň se	braňme se	braňte se
NAPSAT	napiš	napišme	napište
BÝT	bud'	buďme	buďte

10. Napiš v osobě a čísle uvedených v závorce:

Musíš mnoho vědět, abys poznal, jak málo víš. (1. os., č. mn.)

Musíme mnoho vědět, abychom poznali, jak málo víme.

Střádej, abys mohl být štedrý. (2. os., č. mn.)

Střádejte, abyste mohli být štedří.

Nepřivkejme špatnému, abychom nemuseli odvykat. (2. os., č. j.)

Nepřivkej špatnému, abys nemusel odvykat.

Zdroje:

Johnny_automatic. [cit. 2012-02-29]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:
<http://openclipart.org/detail/14377/robinson-crusoe-the-wreck-by-johnny_automatic-14377>